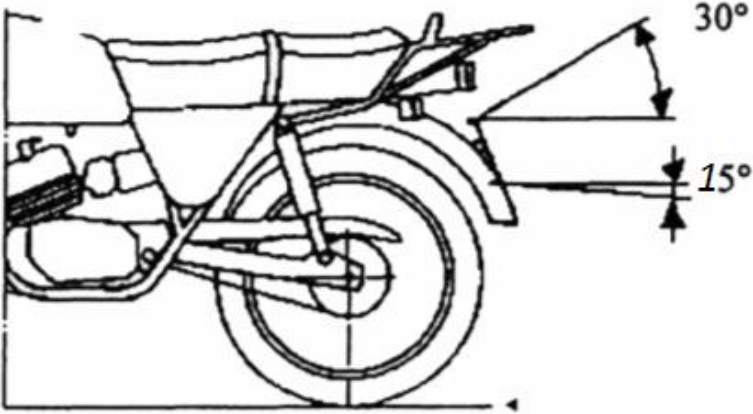

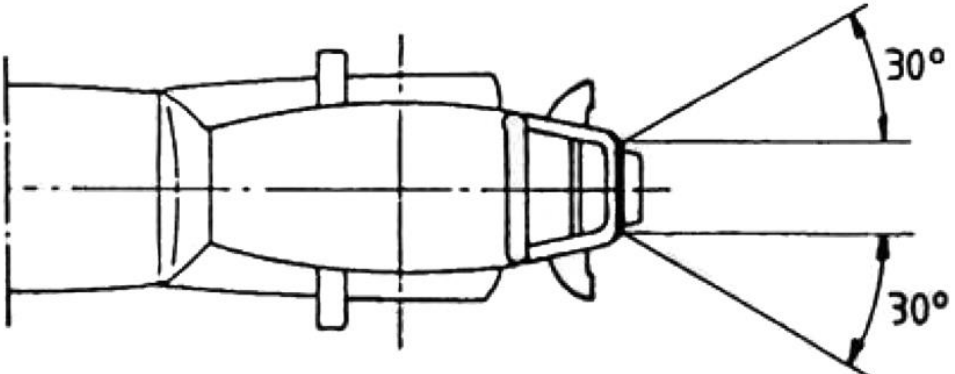
Motorinių transporto priemonių, jų priekabų
gamybos ir perdirbimo ir techninės ekspertizės
atlikimo tvarkos aprašo
7 priedas

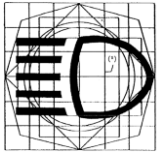
REIKALAVIMAI GALINGŲJŲ KETURRAČIŲ INDIVIDUALIAM PATVIRTINIMUI

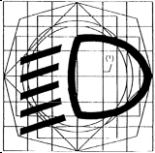
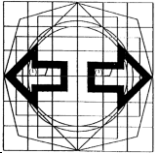
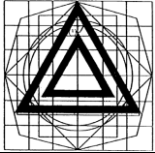
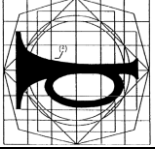
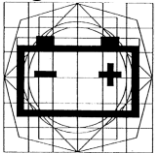
Eil. Nr.	Reikalavimo pavadinimas	Reikalavimai, pastabos, paaiškinimai
1	2	3
Masė (parengta pagal direktyvą 93/93/EEB¹)		
1.	1.1. Parengtos eksploatuoti transporto priemonės masė	Tai eksploatuoti parengtos transporto priemonės masė, įskaitant: — visą elektros įrangą, taip pat gamintojo apšvietimo ir šviesos signalų prietaisus; — atitinkamą skysčių, kurie būtini tinkamam visų sudedamųjų transporto priemonės dalių veikimui užtikrinti, kiekį; — degalus; degalų bakas užpildytas bent 90 % gamintojo nurodytos talpos. Laikoma, kad vairuotojo masė – 75 kg. Skaičiuojant nepakrautų galingųjų keturračių, skirtų prekėms vežti ir galinčių turėti keičiamą antstatą, masę šių antstatų bendra masė nėra įtraukiama, ji vertinama kaip naudingosios apkrovos sudedamoji dalis. Antstatas vertinamas kaip keičiamas, jeigu jis gali būti lengvai nuimamas nuo važiuoklės su kabina nenaudojant įrankių. Nustatant galingojo keturračio parengtos eksploatuoti transporto priemonės masę, jis sveriamas. Sveriant turi dalyvauti techninės ekspertizės įmonės ekspertas. Pastaba. Jeigu transporto priemonėje naudojamas degalų ir alyvos mišinys: a) kai degalai su alyva sumaišomi iš anksto, žodžiu „degalai“ turi būti vadinamas iš anksto paruoštas šios rūšies degalų ir alyvos mišinys; b) kai degalai ir alyva įpilami atskirai, žodžiu „degalai“ vadinamas tik benzinas.
	1.2. Techniškai leistina didžiausia masė	Tai gamintojo nurodyta didžiausia transporto priemonės masė, pagrįsta jos konstrukcija ir eksploatavimu, nustatyta pagal pateiktus dokumentus ir (arba) žymenis ant galingojo keturračio (identifikavimo lentelė). Jei tokiu būdu nėra galimybės nustatyti šios masės, ją nustato ekspertas, atsižvelgdamas į galingojo keturračio konstrukciją, paskirtį ir atitinkamų teisės aktų reikalavimus.
Apšvietimas ir šviesos signalizacija (parengta pagal direktyvą 2009/67/EB²)		
2.	Žibintai	Visuose galinguosiuose keturračiuose turi būti įrengti šie apšvietimo ir šviesos signalo įtaisai: 1. priekinis (-iai) tolimosios šviesos žibintas (-ai) (spalva – balta);

1	2	3
		2. priekinis (-iai) artimosios šviesos žibintas (-ai) (spalva – balta); 3. priekinis (-iai) gabarito žibintas (-ai) (spalva – balta); 4. galinis (-iai) gabarito žibintas (-ai) (spalva – raudona); 5. galiniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai (spalva – raudona); 6. stabdymo žibintas (-ai) (spalva – raudona); 7. posūkio rodiklio žibintai (spalva – gintaro); 8. galinio valstybinio numerio ženklo apšvietimo žibintas (-ai) (spalva – balta); 9. šoniniai šviesą atspindintys ne trikampio formos atšvaitai (spalva – gintaro). Toliausiai gale esantis šoninis šviesogražis atšvaitas gali būti raudonos spalvos, jei grupuojamas su galiniu gabarito žibintu, galinio kontūro gabarito žibintu, galiniu rūko žibintu, stabdymo signalo žibintu, raudonos spalvos šoniniu gabarito žibintu arba galiniu šviesogražiu atšvaitu (ne trikampių) ar su jais turi bendrą šviesą spinduliuojančią paviršiaus dalį. Visuose galinguosiuose keturračiuose gali būti įrengti šie apšvietimo ir šviesos signalo įtaisai: 1. priekinis (-iai) rūko žibintas (-ai) (spalva – balta arba pasirinkto atspalvio geltona); 2. galinis rūko žibintas (spalva – raudona); 3. atbulinės eigos žibintas (spalva – balta); 4. avarinio signalo įtaisas (spalva – gintaro). Pastaba. Galinguosiuose keturračiuose sumontuoti apšvietimo ir šviesos signalo įtaisai turi būti patvirtinti (sertifikuoti) pagal direktyvas 97/24/EB, 76/757/EEB, 76/758/EEB, 76/759/EEB, 76/760/EEB, 76/761/EEB, 76/762/EEB, 77/538/EEB, 77/539/EEB arba DOT, arba SAE. Apšvietimo ir šviesos signalizacijos prietaisų skaičius, išdėstymas, spalvinė gama ir elektrinės jungtys turi atitikti 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 2009/67/EB dėl apšvietimo ir šviesos signalo įtaisų įrengimo dviratėse arba triratėse motorinėse transporto priemonėse (OL 2009 L 222. p. 1) III priedo reikalavimus.
Garsinė signalizacija (parengta pagal direktyvą 93/30/EEB³)		
3.	Garso signalas	1. Garso signalo įtaisas turi skleisti ištisinį vientisą garsą. 2. Garso signalo įtaisas turi būti nejudamai pritvirtintas. 3. Garso lygis neturi būti mažesnis kaip 90 dB(A), tačiau neturi viršyti 118 dB(A). 4. Tikrinimas atliekamas, kai sudėtinė dalis neturi sertifikavimo žymėjimo. Tikrinimo metu mikrofonas turi būti aukštyje nuo 1,15 m iki 1,25 m. Atstumas nuo garso šaltinio turi būti nuo 2 m iki 2,5 m. Aplinkos triukšmas turi būti bent 10 dB žemesnis už garso spaudimo lygius, kurie matuojami. Bendriesiems garso spaudimo lygiams matuoti reikia naudoti (A) apkrovimo kreivę.
Valstybinio numerio ženklo tvirtinimo vieta (parengta pagal direktyvą 2009/62/EB⁴)		
4.	Galinio	1. Galinio registracijos numerio ženklo tvirtinimo vieta galinėje transporto priemonės dalyje neturi išsikišti už išilginių

1	2	3
	registracijos numerio ženklo tvirtinimo vieta	plokštumų, einančių per kraštinius transporto priemonės matmenis. 2. Galinis registracijos numerio ženklas: 2.1. turi sudaryti statų kampą su vidurine išilgine transporto priemonės plokštuma; 2.2. nuo vertikalės gali būti nukrypęs ne daugiau kaip 30°, kai transporto priemonė yra be krovinio, jeigu atraminė registracijos numerio plokštelė yra palinkusi į viršų; 2.3. nuo vertikalės gali būti nukrypęs ne daugiau kaip 15°, kai transporto priemonė yra be krovinio, jeigu atraminė registracijos numerio plokštelė yra palinkusi į apačią. 3. Joks registracijos numerio ženklo tvirtinimo vietos taškas negali būti didesniame kaip 1,5 m aukštyje virš žemės, kai transporto priemonė yra be krovinio. 4. Joks registracijos numerio ženklo tvirtinimo vietos taškas negali būti žemesniame kaip 0,20 m aukštyje virš žemės. 5. Numerio ženklo tvirtinimo vieta turi būti matoma erdvėje, kurią apibrėžia du dvisieniai kampai: – kampas, kurio horizontalią kraštinę apibrėžia dvi plokštumos, kertančios viršutinį ir apatinį numerio ženklo tvirtinimo vietos kraštus (tų plokštumų kampai atsižvelgiant į horizontalę yra pavaizduoti 1 brėžinyje); – kampas, kurio suvokiamą vertikalią kraštinę apibrėžia dvi plokštumos, kertančios abi numerio ženklo puses (tų plokštumų kampai atsižvelgiant į vidurinę išilginę transporto priemonės plokštumą yra pavaizduoti 2 brėžinyje). <i>1 brėžinys</i>

1	2	3
		2 brėžinys The diagram shows a side profile of a vehicle's rearview mirror assembly. A horizontal dashed line represents the central axis. Two solid lines diverge from the mirror housing, forming a cone. The upper angle is labeled 30° and the lower angle is also labeled 30°. The mirror housing is shown with mounting brackets and a central adjustment knob.
Galinio vaizdo veidrodžiai (parengta pagal direktyvą 97/24/EEB⁵)		
5.	Galinio vaizdo veidrodžiai	1. Visi galinio vaizdo veidrodžiai turi būti tvirtinami taip, kad esant normalioms transporto priemonės judėjimo sąlygoms liktų stabilioje padėtyje. 2. Galinio vaizdo veidrodis (-iai) transporto priemonėse be kėbulo turi būti pritvirtintas (-i) ar įtaisytas (-i) taip, kad atspindinčiojo paviršiaus centras būtų nutolęs ne mažiau kaip 380 mm nuo transporto priemonės vidurio išilginės plokštumos. Prieš matuojant šį atstumą, vairo rankenas reikia pasukti taip, kad judanti transporto priemonė važiuotų tiesia linija, o galinio vaizdo veidrodį (-ius) nustatyti į normalaus naudojimo padėtį. 3. Galinio vaizdo veidrodžiai turi būti išdėstyti tokiose vietose, kad vairuotojas, sėdėdamas įprastoje vairavimo vietoje, aiškiai matytų kelio vaizdą transporto priemonės gale. 4. Išoriniai galinio vaizdo veidrodžiai turi būti matomi pro šoninius langus arba pro valytuvų valomą priekinio stiklo dalį. 5. Galinio vaizdo veidrodžiai neturi išsikišti už transporto priemonės kėbulo išorės gerokai daugiau negu būtina. 6. Jeigu apatinis išorinio galinio vaizdo veidrodžio kraštas yra žemiau negu 2 m nuo žemės paviršiaus, kai transporto priemonė pakrauta iki didžiausios techniškai leistinos ribos, toks galinio vaizdo veidrodis neturi išsikišti daugiau kaip 0,20 m už bendrų transporto priemonės skersinių matmenų, išmatuotų neįvertinant galinio vaizdo veidrodžių. 7. Jeigu tenkinami 5 ir 6 punktai, galinio vaizdo veidrodžiai gali išsikišti už transporto priemonės didžiausio pločio. 8. Mažiausias galinio vaizdo veidrodžių kiekis, reikalingas transporto priemonėse – vienas, jeigu yra vidinis veidrodis, du, jeigu vidinio veidrodžio nėra. 9. Vairuotojai turi pajėgti reguliuoti galinio vaizdo veidrodžius, sėdėdami savo vietoje. Galinguosiuose keturračiuose su kėbulu veidrodį turi būti įmanoma reguliuoti, kai durelės uždarytos, tačiau langas gali būti atidarytas. Bet kuriuo atveju veidrodį turi būti galima įtvirtinti tam tikroje padėtyje iš išorės.

1	2	3
		10. Galinio vaizdo veidrodžiai turi būti sertifikuoti ir sumontuoti pagal paskirtį.
Leistinas skleidžiamas triukšmas (parengta pagal direktyvą 97/24/EEB⁵)		
6.	Stovinčio galingojo keturračio keliamas triukšmas	Leistino skleidžiamo triukšmo ribinės vertės ir matavimas atliekamas Kelių transporto priemonių variklių triukšmo ribinių dydžių ir jų nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. 3-169, nustatyta tvarka. Jei identifikavimo plokštelėje nurodyta gamintojo nustatyta skleidžiamo triukšmo lygio reikšmė, ji gali būti didesnė nei nustatyta Kelių transporto priemonių variklių triukšmo ribinių dydžių ir jų nustatymo tvarkos apraše.
Saugos diržai (parengta pagal direktyvą 97/24/EEB⁵)		
7.	7.1. Keturračių saugos diržų tvirtinimo įtaisai ir saugos diržai	1. Jei saugos diržai yra privalomi, jie turi atitikti šiame skyriuje nurodytus reikalavimus. 2. Trijų taškų saugos diržų tvirtinimo įtaisai turi būti numatyti visoms sėdimoms vietoms (jei taikoma). 3. Bet kurio diržo tvirtinimo įtaisas turi būti pritvirtintas gamintojo numatytose vietose.
	7.2. Saugos diržų reikalavimai	Saugos diržams taikomi reikalavimai pateikti Direktyvos 77/541/EEB prieduose.
Spidometras ir odometras (parengta pagal direktyvą 2000/7/EB⁶)		
8.	8.1. Spidometras	Spidometras privalo būti įtaisytas vairuotojo tiesioginio matymo lauke ir turi būti aiškiai įžiūrimas ir dieną, ir naktį. Rodomų greičių intervalas turi būti toks, kad apimtų didžiausią šio tipo transporto priemonės greitį.
	8.2. Odometras	Odometro skalė privalo būti įtaisyta vairuotojo tiesioginio matymo lauke ir turi būti aiškiai įžiūrima ir dieną, ir naktį.
Privalomos kontrolinės lemputės ir rodytuvų identifikavimas (parengta pagal direktyvą 2009/80/EB⁷)		
9.	9.1. Kontrolinių lempučių reikalavimai	1. Simboliai fone turi būti ryškūs. 2. Ženkilai turi būti ant valdymo mechanizmo arba prie pat jo ar signalinės lemputės, kurią reikia identifikuoti. 3. Pagrindinių žibintų tolimąją šviesą žymi lygiagretūs horizontalūs šviesos spinduliai, o artimosios šviesos žibintus – žemyn nukreipti lygiagretūs šviesos spinduliai. 4. Optinėse signalinėse lemputėse raudona spalva reiškia pavojų, geltona – atsargiai, žalia – saugu. Mėlyna spalva skirta tik pagrindinių žibintų tolimosios šviesos signalinėms lemputėms.
	9.2. Žibintų valdymas. Tolimosios šviesos žibintai.	Signalinės lemputės spalva – mėlyna
	9.3. Žibintų valdymas.	Signalinės lemputės spalva – žalia

1	2	3
	Artimosios šviesos žibintai.	
	9.4. Posūkių rodiklis	Pastaba. Jeigu yra atskiros kairiojo ir dešiniojo posūkių rodyklių signalinės lemputės, dvi rodyklės taip pat galima naudoti atskirai. Signalinės lemputės spalva – žalia.
	9.5. Pavojaus signalo įtaisas (avarinio signalo) (jei taikoma)	Dvi galimybės: — greta yra identifikavimo signalas (signalinės lemputės spalva – raudona); — tuo pat metu veikia posūkių rodikliai.
	9.6. Garso signalo įtaisas	
	9.7. Akumuliatoriaus įkrova	Signalinės lemputės spalva – raudona
Identifikavimo lentelė (parengta pagal direktyvą 2009/139/EB⁸)		
10.	Identifikavimo lentelė ir identifikavimo	Turi būti gamintojo identifikavimo lentelė. Joje turi būti identifikavimo / serijos numeris. Identifikavimo / serijos numeris turi būti pažymėtas ant transporto priemonės rėmo / kėbulo.

1	2	3
	numeris	
Galinis reduktorius		
11.	Diferencialinė pavara	Turi būti mechanizmas, leidžiantis varantiesiems ratams sukis nevienodu kampiniu greičiu

¹ 1993 m. spalio 29 d. Tarybos direktyva 93/93/EEB dėl dviračių arba triračių motorinių transporto priemonių masės ir matmenų (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 7 skyrius, 2 tomas, p. 194).

² 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/67/EB dėl apšvietimo ir šviesos signalo įtaisų įrengimo dviratėse arba triratėse motorinėse transporto priemonėse (OL 2009 L 222, p. 1).

³ 1993 m. birželio 14 d. Tarybos direktyva 93/30/EEB dėl dviračių arba triračių motorinių transporto priemonių garso signalo įtaisų (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 7 skyrius, 2 tomas, p. 59).

⁴ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/62/EB dėl dviračių arba triračių motorinių transporto priemonių galinio registracinio numerio ženklo tvirtinimo vietos (OL 2009 L 198, p. 20).

⁵ 1997 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/24/EB dėl tam tikrų dviračių ir triračių motorinių transporto priemonių sudėtinių dalių ir charakteristikų (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 7 skyrius, 3 tomas, p. 34).

⁶ 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/7/EB dėl dviračių ir triračių motorinių transporto priemonių spidometrų, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 92/61/EEB dėl dviračių ir triračių motorinių transporto priemonių tipo patvirtinimo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 25 tomas, p. 123).

⁷ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/80/EB dėl dviračių arba triračių motorinių transporto priemonių valdymo mechanizmų, signalinių lempučių ir rodytuvų identifikavimo (OL 2009 L 202, p. 16).

⁸ 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/139/EB dėl įstatymais nustatyto dviračių ir triračių motorinių transporto priemonių ženklinimo (OL 2009 L 322, p. 3).